

5 Οκτωβρίου, 1993

[Α. ΛΟΙΖΟΥ, Π. , ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ, ΧΑΤΖΗΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, ΠΑΠΑΔΟΠΟΥ-
ΛΟΣ, ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΗΣ, ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, ΑΡΤΕΜΗΣ, Δ/στές]

THE INSTITUTE OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF
CYPRUS ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ,

Εφεσεσιόντες - Αιτητές,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ
ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ,

Εφευβλήτων - Καθ' ων η αίτηση.

(Αναθεωρητική Έφεση Αρ. 888).

Ο περί Δικηγόρων Νόμος Κεφ. 2 — Όπως τροποποιήθηκε με τον
Νόμο 98/84, άρθρο 2(1)(iv) — Ερμηνεία των λέξεων "ασκείν την
δικηγορίαν" στο άρθρο 2(1)(iv).

5 Συνταγματικό Δίκαιο — Σύνταγμα, Άρθρο 25 — Διασφάλιση του δι-
καιώματος ασκήσεως επαγγέλματος.

10 Η Κεντρική Τράπεζα με απόφασή της ημερομηνίας 24/1/86 αρ-
νήθηκε να επιληφθεί αιτήματος των εφεσεσιόντων λογιστών Ιωαννί-
δη και Φιλίππου για να τους δοθεί η άδεια για υπογραφή ιδρυτι-
κού εγγράφου και καταστατικού υπό ίδρυση υπεράκτιας εταιρείας
με βάση το άρθρο 10 του περί Ελέγχου Συναλλάγματος Νόμου
Κεφ. 199. Επίσης με απόφασή της ημερομηνίας 31/1/86 αρνήθηκε
στους εφεσεσιόντες λογιστές Μεταξά, Λοΐζιδη, Συρίμη και Σία να
επιληφθεί αιτήματός τους για παραχώρηση άδειας για την μεταβί-
βαση μιας μετοχής από ένα αλλοδαπό μέτοχο εταιρείας σε άλλο.

15 Λόγος για την άρνηση της Κεντρικής Τράπεζας να επιληφθεί
των αιτημάτων των εφεσεσιόντων, ήταν κατά την άποψή της, ότι η
υποβολή τους εμπίπτει στον όρο "ασκείν την δικηγορίαν", όπως
καθορίζεται στο άρθρο 2(1)(iv) του περί Δικηγόρων Νόμου, Κεφ.
2, και επομένως τα αιτήματα αυτά μπορούσαν να υποβληθούν
μόνον από δικηγόρο. Η διάταξη που αφορά την παρούσα υπόθεση
20 εισήχθη με το Νόμο 98/84.

Η προσφυγή εναντίον της απόφασης της Κεντρικής Τράπεζας
απορρίφθηκε.

25 Οι δικηγόροι των εφεσεσιόντων εισηγήθηκαν στην έφεση ότι το
επίμαχο άρθρο είναι αντισυνταγματικό γιατί βρίσκεται σε αντίθε-
ση με το άρθρο 25 του Συντάγματος που διασφαλίζει το δικαίωμα
ασκήσεως επαγγέλματος, και επίσης ότι τα αιτήματα των εφεσειώ-
ντων δεν εμπίπτουν στις πρόνοιες του σχετικού άρθρου του

Νόμου που αναφέρεται προηγουμένως.

Η Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου επέτρεψε την έφεση και αποφάνθηκε ότι:

1. Στην πρώτη περίπτωση το αίτημα των εφεσειόντων ήταν απλώς μια προπαρασκευαστική πράξη που απαιτείται να γίνει με βάση τον περί Ελέγχου Συναλλάγματος Νόμο. 5

2. Στην δεύτερη περίπτωση το αίτημα δεν αφορά την αλλαγή της θεσμικής δομής και υπόστασης της εταιρείας για να εμπίπτει στις πρόνοιες του άρθρου 2(1)(iv) του περί Δικηγόρων Νόμου.

*Η Έφεση γίνεται αποδεκτή. Οι επί- 10
δικες αποφάσεις ακυρώνονται, με
έξοδα υπέρ των εφεσειόντων.*

Έφεση.

Έφεση εναντίον της απόφασης Δικαστή του Ανωτάτου Δικαστηρίου Κύπρου (Πιχής, Δ.) ημερ. 31 Δεκεμβρίου, 1988 (Προσφυγή Αρ. 169/86) με την οποία η προσφυγή των εφεσειόντων κατά της απόφασης της Κεντρικής Τράπεζας Κύπρου να αρνηθεί να επιληφθεί του αιτήματός των, απορρίφθηκε. 15

Λ. Δημητριάδης, για τους εφεσειόντες. 20

Μ. Τριανταφυλλίδης, Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας και Στ. Ιωσήφ (κα), Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους εφεσίβλητους.

Α. Σ. Αγγελίδης, για το ενδιαφερόμενο μέρος.

Cur. adv. vult. 25

Α. ΛΟΙΖΟΥ, Π.: Την απόφαση του Δικαστηρίου θα δώσει ο Δικαστής Αρτεμίδης.

ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, Δ. Ενώπιον της Ολομέλειας παραμένει προς συζήτηση το νομικό ζήτημα που εγείρουν στην προσφυγή τους το Ινστιτούτο Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου και δύο αιτητές, λογιστές. Οι προσφυγές στρέφονται εναντίον δύο αποφάσεων της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, που περιέχονται στην επιστολή της, που στάληκε στους δύο εφεσειόντες - λογιστές αντίστοιχα. Με τις απο- 30

φάσεις αυτές η Κεντρική Τράπεζα αρνήθηκε να επιληφθεί αιτήματος των εφεσειόντων γιατί, κατά την άποψή της, η υποβολή τους εμπίπτει στον όρο "ασκείν την δικηγορίαν", όπως καθορίζεται στο άρθρο 2 (1) (iv) του περί Δικηγόρων Νόμου, Κεφ. 2, και επομένως μπορούσαν να υποβληθούν μόνον από δικηγόρο. Η διάταξη που μας αφορά εισήχθη με το Νόμο 98/84.

Το μεγαλύτερο μέρος της ενώπιόν μας επιχειρηματολογίας αναλώθηκε στην εισήγηση του δικηγόρου των εφεσειόντων πως το επίμαχο άρθρο είναι αντισυνταγματικό γιατί βρίσκεται σε αντίθεση με το Άρθρο 25 του Συντάγματος, που διασφαλίζει το δικαίωμα ασκήσεως επαγγέλματος. Η αιτιολογία που προβάλλει, για να υποστηρίξει την εισήγηση αυτή, είναι ότι από πολλά χρόνια τώρα, και εκ παραδόσεως, οι εγκεκριμένοι λογιστές αναλαμβάνουν τη σύνταξη ιδρυτικών εγγράφων και καταστατικών εταιρειών, ενώ ενεργούν επίσης εκ μέρους τους για την τήρηση των υποχρεώσεων που προβλέπονται στον οικείο περί Εταιρειών Νόμο, καθώς και για άλλα συναφή θέματα που αφορούν στη λειτουργία τους. Η πρόνοια επομένως του σχετικού άρθρου, υποστηρίζει ο δικηγόρος των εφεσειόντων, αφαιρεί από τους λογιστές αυτό το μέρος της εργασίας τους, το οποίο παραδίδει κατ' αποκλειστικότητα στους δικηγόρους, και κατά συνέπεια περιορίζεται η ελεύθερη άσκηση του επαγγέλματός τους.

Επειδή, όπως είπαμε πιο πριν, η υπόθεση συζητήθηκε από αυτή τη γενική σκοπιά, οι δικηγόροι έκαμαν εκτεταμένη αναφορά στις νομικές αρχές και νομολογία, όπου αναλύεται το δικαίωμα της ελεύθερης άσκησης επαγγέλματος. Όμως, ο συνήγορος των εφεσειόντων υποστήριξε επίσης πως τα υπό συζήτηση αιτήματα των εφεσειόντων προς την Κεντρική Τράπεζα δεν εμπίπτουν στις πρόνοιες του σχετικού άρθρου του Νόμου, που αναφέρεται πιο πάνω. Προχώρησε εντούτοις να εισηγηθεί πως, εφόσον η Κεντρική Τράπεζα εξέφρασε αντίθετη άποψη, θάπρεπε και ο ίδιος να θέσει το ζήτημα διαζευκτικά, ότι δηλαδή αν η θέση της Κεντρικής Τράπεζας είναι ορθή, τότε το επίμαχο άρθρο είναι αντισυνταγματικό, καθόσο μέρος του αφορά σε τέτοιου είδους αιτήματα, όπως τα επίδικα.

Είναι αναγκαίο να παραθέσουμε αυτούσιο το υπό συζήτηση άρθρο του περί Δικηγόρων Νόμου:

"2(1) (iv) Εν τω παρόντι Νόμω εκτός εάν εκ του κειμένου προκύπτει διάφορος έννοια -

"Ασκείν την δικηγορίαν" σημαίνει -

5

(i) .....

(ii) .....

(iii).....

(iv) την σύνταξιν, αναθεώρησιν, τροποποίησιν οιουδήποτε ιδρυτικού εγγράφου ή καταστατικού εταιρείας πάσης μορφής ή οιασδήποτε αιτήσεως, εκθέσεως, δηλώσεως, ενόρκου δηλώσεως αποφάσεως ή άλλου εγγράφου που σχετίζεται με την σύστασιν, εγγραφήν, οργάνωσιν, αναδιοργάνωσιν ή διάλυσιν οιουδήποτε νομικού προσώπου."

10

Το πρώτο ζήτημα που πρέπει να αποφασισθεί είναι κατά πόσο οι δύο προσβαλλόμενες αποφάσεις είναι νόμιμες, και συγκεκριμένα αν τα αιτήματα των εφεσείοντων εμπίπτουν στην πιο πάνω διάταξη. Αν αυτό δεν συμβαίνει, τότε πάγια νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου επιβάλλει να μην προχωρήσουμε στην εξέταση της συνταγματικότητας ολοκλήρου της πρόνοιας, γιατί θα προβαίναμε σε θεωρητικές υποθέσεις.

15

20

Η πρώτη προσβαλλόμενη πράξη της Κεντρικής Τράπεζας περιέχεται στην επιστολή της, ημερομηνίας 24.1.86, προς τους εφεσείοντες λογιστές Ιωαννίδη και Φιλίππου, εις απάντηση επιστολής τους της προηγούμενης ημέρας. Με αυτή οι εφεσείοντες ζητούν άδεια, βάσει του άρθρου 10 του περί Ελέγχου Συναλλάγματος Νόμου, Κεφ. 199, να υπογράψουν το ιδρυτικό έγγραφο και καταστατικό υπό ίδρυση εταιρείας που θα λειτουργεί αποκλειστικά εκτός της επικράτειας της Κύπρου, ως υπεράκτια δηλαδή εταιρεία. Το άρθρο 10 του περί Ελέγχου του Συναλλάγματος Νόμου, απαιτεί άδεια της Κεντρικής Τράπεζας για να υπογράψει πρόσωπο που κατοικεί μόνιμα στο εξωτερικό,

25

30

ή ο αντιπρόσωπός του, το καταστατικό και ιδρυτικό έγγραφο μιας υπό ίδρυση υπεράκτιας εταιρείας. Τέτοιο αίτημα δεν emπίπτει, κατά τη γνώμη μας, στις πρόνοιες του επίμαχου άρθρου, γιατί δεν απολήγει σε καμιά ενέργεια, 5 που έστω και με ευρεία ερμηνεία του άρθρου, να μπορεί να λεχθεί πως είναι μια από τις προβλεπόμενες σ' αυτό. Η Κεντρική Τράπεζα χαρακτήρισε το διάβημα των αιτητών ως "οργάνωση" νομικού προσώπου. Δεν συμφωνούμε με την άποψη αυτή. Το αίτημα των εφεσείοντων είναι 10 απλώς μια προπαρασκευαστική πράξη που απαιτείται από τον περί Ελέγχου Συναλλάγματος Νόμο να γίνει, πριν την κατάθεση του καταστατικού και ιδρυτικού εγγράφου υπεράκτιας εταιρείας.

Η παρομοίου τύπου δεύτερη επίδικη απόφαση της Κεντρικής Τράπεζας δόθηκε στους εφεσείοντες λογιστές Μεταξά, Λοϊζίδη, Συρίμη και Σία, στις 31.1.86, σε απάντηση του αιτήματός τους, ημερομηνίας 24.1.86. Με αυτό ζητούν την άδεια της Κεντρικής Τράπεζας για να μεταβιβαστεί μια μετοχή στην εταιρεία Sintex (Engineering Design) 20 Ltd, από ένα αλλοδαπό μέτοχο σε άλλο. Η Κεντρική Τράπεζα είχε ήδη από τις 4.9.82 δώσει άδεια για την έκδοση και μεταβίβαση μετοχών σε αλλοδαπούς στην πιο πάνω εταιρεία. Με απλά λόγια, οι εφεσείοντες ζητούν άδεια να μεταβιβαστεί η μετοχή από ένα μέτοχο σε άλλο. Οι καθ' 25 ων η αίτηση θεωρούν, υποθέτουμε, πως η πράξη αυτή αποτελεί "αναδιοργάνωση" νομικού προσώπου, που καλύπτεται από τις πρόνοιες του Νόμου. Δεν συμφωνούμε με τη θέση τους. Επαναλαμβάνουμε δε πως, και σε αυτή την περίπτωση, το αίτημα δεν έχει καμιά σχέση με την αλλαγή 30 της θεσμικής δομής και υπόστασης της εταιρείας, για να emπίπτει στις πρόνοιες του υπό συζήτηση άρθρου του περί Δικηγόρων Νόμου.

Η έφεση επομένως γίνεται δεκτή. Οι επίδικες αποφάσεις ακυρώνονται, με έξοδα υπέρ των εφεσείοντων.

Έφεση γίνεται δεκτή με έξοδα υπέρ των εφεσείοντων.